

L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA DEL TERRITORI (1/3)

SISTEMA POLÍTIC ESPANYOL	<ul style="list-style-type: none"> Espanya és, segons la Constitució, una monarquia parlamentària. El rei és el cap d'Estat. 	
	LA CORONA	<ul style="list-style-type: none"> La Corona, en la persona del rei, representa l'Estat: és àrbitre i moderador de les institucions, però no pot legislar, governar ni jutjar. Funció del rei: aconsellar, impulsar i advertir a qui exerceix el poder. El càrrec de rei és vitalici i hereditari.
	DIVISIÓ DE PODERS	<ul style="list-style-type: none"> La divisió de poders és un dels principis organitzatius de les democràcies parlamentàries. A Espanya la funció legislativa la té el Parlament; la funció executiva, el Govern; i la funció judicial, els jutges i els tribunals de justícia.
	PARLAMENT	<ul style="list-style-type: none"> A Espanya el Parlament s'anomena Corts Generals. Està format per dues cambres: el Congrés dels Diputats i el Senat. Funcions fonamentals de les Corts: <ul style="list-style-type: none"> La legislativa, que consisteix en l'elaboració i aprovació de les lleis. La de control del Govern. El Govern i el seu President són elegits i vigilats pel Parlament.
	GOVERN	<ul style="list-style-type: none"> El Govern espanyol està format pel President i els Ministres. És l'òrgan que aplica les lleis, dirigeix la política i fixa els objectius que cal assolir i decideix quines són les estratègies i mitjans per assolir-los. El Govern pot dissoldre el Parlament. El Govern executa les estratègies a través dels Ministeris i d'altres òrgans de l'Administració.
	JUTGES I TRIBUNALS DE JUSTÍCIA	<ul style="list-style-type: none"> L'aplicació de les lleis la duen a terme els jutges i els tribunals de justícia, que són independents dels altres poders de l'Estat.
	PARTICIPACIÓ POLÍTICA I PARTITS POLÍTICS	<ul style="list-style-type: none"> A l'Estat espanyol els ciutadans elegeixen, cada quatre anys, els membres del Congrés i del Senat, els membres dels parlaments autonòmics i els regidors dels respectius ajuntaments. Els partits polítics són els canals a través dels quals els ciutadans solen participar en la vida política.
L'ESTAT DE LES AUTONOMIES	MODELS D'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL	<ul style="list-style-type: none"> Models d'organització territorial del poder de l'Estat: <ul style="list-style-type: none"> Centralista: un únic centre amb capacitat per decidir la política de l'Estat en tots els àmbits d'actuació. Descentralitzat: diversos centres de decisió política. El model centralista va imperar a Espanya des del començament del segle XVIII fins a la Constitució de 1978.
	L'ESTAT ESPANYOL I LES COMUNITATS AUTÒNOMES	<ul style="list-style-type: none"> La Constitució Espanyola de 1978 va reconèixer el dret de les nacionalitats i de les regions a constituir-se en comunitats autònomes, així com l'organització descentralitzada de l'Estat. A partir de 1978, es va establir l'Estat de les Autonomies = un Estat descentralitzat format per diferents comunitats autònomes. Entre 1979 i 1983, es van organitzar les 17 comunitats autònomes actuals (7 amb una província única). L'any 1995, Ceuta i Melilla es van constituir en ciutats autònomes.
	ORGANITZACIÓ DE L'ESTAT DE LES AUTONOMIES	<ul style="list-style-type: none"> Cada comunitat es regeix per un Estatut d'Autonomia, que estableix les institucions, les normes i les competències, així com els recursos econòmics que els corresponen per exercir les seves funcions. Les competències poden ser plenes o compartides amb l'Estat. El Tribunal Constitucional és l'encarregat de resoldre els conflictes entre l'Estat i les autonomies sobre el repartiment de competències.
	L'AUTOGOVERN DE LES AUTONOMIES	<ul style="list-style-type: none"> Per poder exercir les seves competències, totes les comunitats autònomes tenen els seus propis òrgans o institucions d'autogovern: <ul style="list-style-type: none"> Una assemblea o Parlament. Un President autonòmic. Un Govern o Consell. Una Administració autonòmica.

L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA DEL TERRITORI (2/3)

L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA	L'ESTATUT DEL 1932	<ul style="list-style-type: none"> • Les aspiracions d'autogovern de Catalunya van ser recollides, per primer cop, durant la Segona República Espanyola, en la Constitució del 1931, que va facilitar l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 1932. • Durant la dictadura del general Franco l'Estatut va restar suspès.
	ELS ESTATUTS DEL 1979 I DEL 2006	<ul style="list-style-type: none"> • En el període de transició democràtica dels anys setanta es va restablir un model d'autogovern autònom, amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 1979. • L'any 2003 es va impulsar la reforma de l'Estatut, per tal d'adaptar-lo a les noves necessitats de la Catalunya actual. El 18 de juny de 2006, el nou Estatut va ser aprovat en referèndum pels ciutadans catalans.
	INSTITUCIONS D'AUTO-GOVERN: LA GENERALITAT	<ul style="list-style-type: none"> • L'Estatut defineix les institucions d'autogovern que té Catalunya, i els seus poders. • La Generalitat està constituïda per tres institucions: <ul style="list-style-type: none"> – El Parlament. És l'encarregat de legislar, d'aprovar els pressupostos i de controlar l'acció del Govern català. – La Presidència. El President és el màxim representant de l'Estat espanyol a Catalunya, dirigeix la Generalitat i passa comptes de la seva activitat davant el Parlament català. – El Consell Executiu. Forma el govern de la Generalitat de Catalunya. Té funcions executives i administratives. • La Generalitat també la integren altres cossos, com el Consell Consultiu, la Sindicatura de Comptes i la Sindicatura de Greuges.
	PODERS EFECTIUS DE LA GENERALITAT	<ul style="list-style-type: none"> • La Generalitat té competències exclusives en organització de les institucions d'autogovern, desenvolupament del dret català, cultura, administració local, etc. • És responsable de l'aplicació correcta dels convenis internacionals en les àrees en què exerceix la competència. • La majoria dels ingressos de la Generalitat procedeix de les transferències cedides per l'Estat en funció dels serveis i de les competències traspassades.
ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA	SEGONS LA CONSTITUCIÓ I SEGONS L'ESTATUT	<ul style="list-style-type: none"> • L'organització territorial de Catalunya: <ul style="list-style-type: none"> – Segons la Constitució, Catalunya es divideix en quatre províncies, que són les unitats administratives que organitzen el territori espanyol i que estan constituïdes per l'agrupació de molts municipis. El seu govern el formen les diputacions provincials. – Segons l'Estatut d'Autonomia del 2006, Catalunya organitza el seu territori en municipis i comarques. També s'hi estableix la divisió en vegueries, però això encara no s'ha desenvolupat.
	ELS MUNICIPIES	<ul style="list-style-type: none"> • El municipi és la unitat territorial bàsica de Catalunya. • Catalunya està formada per 946 municipis, regits a través de l'Administració local o municipal. • El govern municipal és responsabilitat de l'Ajuntament, i està format per l'alcalde i els regidors.
	LES COMARQUES	<ul style="list-style-type: none"> • La comarca és una entitat local de caràcter territorial formada per l'agrupació de municipis. Té una personalitat jurídica pròpia i autonomia per fer les seves polítiques. • Durant la Segona República es va proposar la divisió territorial de Catalunya en 38 comarques, agrupades en nou regions. La Guerra Civil i la dictadura impediren aquesta divisió territorial. • L'any 1987 es recuperà la divisió comarcal aprovada per la Generalitat republicana el 1936. • L'any 1995 el Parlament va aprovar un Pla territorial general, que divideix Catalunya en sis àmbits territorials: l'àmbit metropolità de Barcelona, les comarques gironines, el Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre, l'àmbit de Ponent i les comarques centrals.

L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA DEL TERRITORI (3/3)

LA SOCIETAT ESPANYOLA I CATALANA	TRANSFORMACIÓ DE LA SOCIETAT ESPANYOLA	<ul style="list-style-type: none"> • Després d'un període d'industrialització i modernització, Espanya i especialment Catalunya són avui una societat postindustrial: predomina el sector serveis i hi ha una indústria molt qualificada. • També s'ha produït un canvi notable en la localització de la població, que ha passat de ser netament rural a un predomini de les zones urbanes i metropolitanes. La població, abans rural, ha esdevingut urbana.
	CANVIS EN L'ESTRUCTURA FAMILIAR	<ul style="list-style-type: none"> • En les darreres dècades, la família extensa tradicional ha estat substituïda per la família nuclear (només pares i fills). • Avui també s'han generalitzat altres models familiars, com les famílies monoparentals o les unitats familiars unipersonals. • Com a conseqüència dels fluxos migratoris, a Espanya han augmentat els matrimonis i parelles de fet entre persones de nacionalitat diferent. • La legislació espanyola accepta que persones del mateix sexe puguin contreure matrimoni.
	LA INCORPORACIÓ DE LA DONA AL MÓN LABORAL REMUNERAT	<ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalment, les dones han estat vinculades a les tasques domèstiques, de manera que el seu treball no ha estat remunerat ni reconegut. • En les darreres dècades s'ha produït una incorporació massiva de les dones al mercat laboral. • La incorporació de la dona al món laboral remunerat ha representat un canvi en l'organització familiar i social. • Un dels problemes principals que es plantegen les dones és que, de vegades, el seu salari és menor que el dels homes que realitzen la mateixa feina. També hi ha discriminació sexual en altres àmbits laborals (lloc de treball, categoria laboral...).
	UN NIVELL DE BENESTAR ELEVAT	<ul style="list-style-type: none"> • Gaudim d'un nivell de benestar elevat: <ul style="list-style-type: none"> – En el nivell de benestar s'hi posen en relació el creixement econòmic, la qualitat de vida i el nivell assistencial de la població. – El nivell de benestar d'un país es mesura amb diversos indicadors: l'ensenyament, la sanitat, l'esperança de vida i el consum.